

Sætning, at Lønningerne ikke maa sættes lavere end Reguleringssummen, saa vil det jo være muligt at sætte Lønnen for de enkelte Præstefald omtrent saaledes, som det kunde være passende for et Begynder, og derimod tage det Overstyrbende eller en Deel deraf som en Lønning for sig, der kunde ansøges af dem, som faldt i et mindre Fald. Man vilde saa for Fremtiden ikke søge om Præstefald, men om Præstelønning, og derved vilde en Mand, der faldt i et mindre Fald, efterhaanden faae sin Løn forbedret, uden at behøve at forlade det. Der kan naturligviis være Forhold, som gjøre det ønskeligt saavel for Menigheden som for Præsten selv, at han blev forflyttet fra sit Fald; men dette vilde jo i saa Fald ligesuldt kunne skee. Jeg maa dog endnu tilføie, at det ikke er slaaet fast ved at stryge denne Sætning, at Præstelønningen nødvendigviis skal fordeles paa den Maade, jeg omtalte, der aabnes kun Veie dertil, men ved at vedtage Sætningen slaaer man derimod fast, at Faldene ikke kunne blive mindre, end de nu allerede ere, og at Forflytningssystemet altsaa maa vedblive. Med Hensyn til de Regler, jeg har foreslaaet at give vedkommende Minister Bemyndigelse til at bestemme, indtil en endelig Ordning maatte kunne finde Sted ved Lov, da følger det, efter hvad jeg troer, af sig selv, at man ved denne nye Maade at fastsætte Lønninger paa vil komme i Strid med en heel Deel af de nu bestaaende Lovbestemmelser angaaende de her nævnte Punkter, og at man ikke vil kunne raade Bod derpaa uden ved at give Ministeriet en saadan midlertidig Bemyndigelse. Jeg kommer da til den sidste Sætning, at det mulige Overflud henlægges til et eget Fond for Folkekirken under Kirke- og Underviisningsministeriet. Jeg maa tilstaae, at jeg nærer megen Tvivl om, at der virkelig ved at forandre Naturalpræstationerne til Pengeløn vil kunne blive noget synderligt Overflud til andre Formaal, naar først de Formaal skulle fyldestgøres, hvortil disse Midler engang ere henlagte. Det er imidlertid vanskeligt at have Andet end en blot Formodning herom, indtil den endelige Opjørelse har fundet Sted, og det er ikke dette Hensyn, som har bestemt mig til at sætte en saadan egen Slutningsbestemmelse til. Det er

heller ikke Frygt for, at disse aandelige Interesser ellers ikke skulle blive varetagne i dette Thing i Mellemtiden; indtil den endelige Ordning kunde finde Sted. Det er Noget, man ofte hører omtale, at det vilde være farligt at overlade det til den lovgivende Magt saaledes ved en enkelt Finantslov, maaskee at kunne berøve de aandelige Dannelsesmidler de til dem henlagte Penge. Den Frygt nærer jeg ikke, og navnlig ikke med Hensyn til Folkekirken. Jeg troer, at er der noget Sted i Landet, hvor Folkekirken kan finde sin Støtte, da er det i en Forsamling, der er udgaaet fra en almindelig Valglov. Det er i Almindelighed, at vor Folkekirke har fundet og endnu finder sine trofasteste Medlemmer. Derimod har jeg meent, at det maatte være nødvendigt at tage denne Bestemmelse, indtil Sagen kunde blive endelig ordnet, fordi der ved at fastsætte en Begynderlønning for hvert Embede, der blev ledigt, jo ofte maa blive en Deel tilovers, som man ikke altid strax kunde finde den rette Anvendelse for, og som derfor maatte henlægges, indtil dette kunde skee. Deraf følger ingenlunde, at man ikke, naar den endelige Ordning fandt Sted, kunde ophøre med at have et saadant særligt Fond; men saalænge vi have andre lignende særegne Fonds, vil det dog vist være rigtigt ogsaa at beholde et for Folkekirken. Staten opgiver ikke derved sin Ret over et saadant Fonds Anvendelse, ligesaa lidt som den har gjort det med Hensyn til de andre Fonds.

Jeg skal ikke indlade mig paa at imødegaae de Grunde, som ere anførte imod selve Hovedsagen, at forandre Naturallønnen til fast Pengelønning. Det forekommer mig allerede tilstrækkeligt at være fæstet af de ærede Talere, der have havt Ordet derfor; men jeg skal dog tillade mig at opholde mig et Øieblik ved en enkelt Ytring af den ærede Rigsdagmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (D. Müller). Han udtalte, at man skulde lægge an paa at gjøre Staten christelig. Det er en Ytring, som man ofte kan høre anført som en væsentlig Grund for at holde paa hele vort nuværende Kirkevæsen. Jeg troer, at de Mænd, som fremsætte denne Ytring, gjorde nok saa godt i